

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 750/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, advokátska kancelária, Andreja Kmeťa 28, Martin, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 3, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 129/16/3300 a jej prípisom z 21. júna 2016 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 125/16/1000 a jej prípisom z 25. novembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených

v čl. 16 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených v čl. 3, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 4 ústavy postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 129/16/3300 a jej prípisom z 21. júna 2016 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 125/16/1000 a jej prípisom z 25. novembra 2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v disciplinárnom konaní vedenom Ústavom na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] (ďalej len „ústav“) pod č. 124947-1/2016-DT rozhodnutím vydaným z 5. apríla 2016 pedagógom ústavu uznaný vinným z disciplinárneho previnenia porušenia povinnosti plniť povinnosti uložené zákonom a ústavným poriadkom. Porušil povinnosť plniť úlohy vyplývajúce z programu zaobchádzania podľa § 39 písm. a) a c) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“) a bol mu uložený disciplinárny trest – pokarhanie podľa § 52 ods. 3 písm. a) zákona o výkone trestu.

3. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom ústav rozhodnutím vydaným 22. apríla 2016 vedúcim oddelenia výkonu trestu ústavu rozhodol tak, že ho zamietol a rozhodnutie z 5. apríla 2016 potvrdil.

4. Podľa sťažovateľa obe rozhodnutia ústavu z 5. a 22. apríla 2016 *„sú nezákonné a boli vydané v rozpore s platnými hmotnoprávnymi i procesnými predpismi“*.

5. V prvom rade sťažovateľ namieta, že mu prvostupňové rozhodnutie bolo doručené ako fotokópia, teda nie *„originál“*. V ďalšom poukázal na skutočnosť, že z oboch rozhodnutí ústavu *„nie je zrejmé, akým spôsobom mal sťažovateľ nesplniť alebo porušiť povinnosti podľa Zákona o výkone trestu odňatia slobody alebo ústavného poriadku, ktoré konkrétne povinnosti mal porušiť a zároveň ani to, akým konkrétnym spôsobom mal sťažovateľ naplniť skutkovú podstatu disciplinárneho previnenia“*. Tvrdí tiež, že ústav

„spoľahливо a objektívne nezistil skutkový stav veci“, že „napadnuté rozhodnutie neobsahuje výklad právnej normy, na základe ktorej [REDAKOVANÉ] a ÚVV [REDAKOVANÉ] rozhodol“, keďže „len samotné uvedenie ustanovenia zákona je absolútne nedostatočné“, a že ústav „neuviedol, ako sa vypořiadal s návrhmi a námietkami sťažovateľa a prečo nevykonal niektoré navrhované dôkazné prostriedky. Úplne absentuje aj hodnotenie dôkazov...“.

6. Z uvedených skutočností sťažovateľ dôvodil, že rozhodnutia ústavu sú nepresvedčivé a nepreskúmateľné a ich závery účelové a arbitrárne.

7. Za porušenie svojich procesných práv sťažovateľ považoval skutočnosť, že ústav odmietol poskytnúť „súčinnosť“, ktorú na základe výzvy podanej 8. apríla 2016 požadovala jeho právna zástupkyňa, ktorej udelil plnú moc 17. marca 2016. Sťažovateľ tvrdí, že „Advokátka nebola prítomná na úkonoch, ktoré boli v rámci disciplinárneho konania č. 124947-1/2016-DT vedeného proti sťažovateľovi vykonávané, nemohla sa oboznámiť s disciplinárnym spisom... nemohla navrhnúť vykonanie dôkazných prostriedkov v prospech sťažovateľa a neboli jej doručené ani rozhodnutia vo veci samej, t. j. nemohla akýmkoľvek spôsobom obhajovať záujmy sťažovateľa, čo je výsledkom úmyselného, účelového a cieleného konania ÚVTOS...“. Základné právo na právnu pomoc sťažovateľ „chápe ako možnosť oprávnenej osoby disciplinárne obvineného nechať sa zastúpiť kvalifikovaným subjektom na zmluvnom základe. Je výlučne len na zväžení subjektu práva, či svoje základné právo uplatní a poverí kvalifikovaný subjekt poskytovaním právnej pomoci alebo nie...“. Domnieva sa, že „právo na odbornú právnu pomoc v disciplinárnom konaní... predstavuje jednu zo záruk práva na spravodlivé konanie, pričom nie je obmedzené nijakými vlastnosťami účastníka konania - disciplinárne obvineného, ani znalosťou právnych predpisov. Odmietnutie možnosti poveriť zastupovaním vo vlastnej veci advokátku, je podľa právneho názoru sťažovateľa hrubým zásahom do procesných práv účastníka disciplinárneho konania...“.

8. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), okrem iného aj na rozsudok č. 39665/98 a č. 40086/98 z 9. októbra 2003 (Ezeh a Connors proti Spojenému kráľovstvu) týkajúci sa práva väzňov na právne zastúpenie v disciplinárnom konaní, z ktorého vyplýva, že „skutočnosť, že sa

dotknutá osoba v momente rozhodnutia nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže odôvodňovať rozlišovanie situácie, v ktorej sa takáto osoba nachádza a situácie, v ktorej sa nachádza osoba na slobode. Európsky súd pre ľudské práva uznal špecifickosť väzenského prostredia, avšak zdôraznil, že väzni nesmú byť pozbavení ochrany poskytovanej Článkom 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

9. Vzhľadom na výsledok disciplinárneho konania vedeného ústavom pod č. 124947/2016-DT sa sťažovateľ podnetom z 11. mája 2016 doplneným podaniami zo 14. a 30. mája 2016 obrátil na krajskú prokuratúru (ako orgán vykonávajúci dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody), aby napravila nezákonný postup ústavu.

10. Krajská prokuratúra prípisom č. k. 3 Kn 129/16/3300-21 z 21. júna 2016 podnet sťažovateľa odložila ako nedôvodný, avšak sťažovateľ je toho názoru, že *„šetrenie, ktoré Krajská prokuratúra Trenčín vykonala, bolo len formálne a sťažovateľov podnet bol odložený bez toho, aby prešetreniu... námietok proti konaniu a postupu ÚVTOS... bola venovaná náležitá pozornosť. V Rozhodnutí - vyrozumení... sa dozorujúci prokurátor... nevysporiadal so všetkými námietkami, ktoré sťažovateľ špecifikoval vo svojich písomných podaniach, účelovo sa zaoberal len niektorými časťami disciplinárneho konania č. 124947-1/2016-DT, vedeného proti osobe sťažovateľa a svoje právne názory náležitým spôsobom neodôvodnil.“.*

11. Sťažovateľ sa následne 16. augusta 2016 domáhal preskúmania zákonnosti vybavenia jeho predchádzajúceho podnetu z 11. mája 2016 krajskou prokuratúrou. Avšak aj tento opakovaný podnet bol odložený ako nedôvodný, a to prípisom generálnej prokuratúry č. k. IV/2 Gn 125/16/1000-10 z 25. novembra 2016.

12. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajská prokuratúra Trenčín... v konaní sp. zn.: 3 Kn 129/16/3300 a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky... v konaní sp. zn.: IV/2 Gn 125/16/1000 pri preskúmaní disciplinárneho konania č. 124947-1/2016-DT vedeného proti sťažovateľovi ÚVTOS a [REDACTED]“.

██████████, a postupu ÚVTOS a ÚVV ██████████, ktorý predchádzal predmetnému disciplinárnemu konaniu porušila základné právo sťažovateľa p. ██████████... ██████████
██████████, na súdnu a inú právnu ochranu podľa Článku 46 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa Článku 6 ods. (1) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s Článkom 1 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky, na právnu pomoc podľa Článku 47 ods. (2) Ústavy Slovenskej republiky a práva byť právne zastúpený podľa Článku 6 ods. (3) písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na ochranu pred postihom za uplatnenie základného práva podľa Článku 12 ods. (4) Ústavy Slovenskej republiky a zákazu diskriminácie podľa Článku 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu pred krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestom podľa Článku 16 ods. (2) Ústavy Slovenskej republiky a Článku 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozhodnutie - vyznenie Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 21. 06. 2016 sp. zn.: 3 Kn 129/16/3300-21... sa zrušuje a vec sa vracia Krajskej prokuratúre Trenčín... na ďalšie konanie a Rozhodnutie - vyznenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 25. 11. 2016 sp. zn.: IV/2 Gn 125/16/1000-10... sa zrušuje a vec sa vracia Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky... na ďalšie konanie.

3. P. ██████████ priznáva Ústavný súd SR primerané finančné zadosťučinenie vo výške 9.000,00 EUR..., ktoré sú Krajská prokuratúra Trenčín... a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky... povinné spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. P. ██████████ priznáva Ústavný súd SR právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 312,34 EUR..., ktoré sú Krajská prokuratúra Trenčín a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky povinné spoločne a nerozdielne uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právnej zástupkyne sťažovateľa JUDr. Gabriely Kláčanovej, advokátky so sídlom ██████████
28, 036 01 Martin...“

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

15. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

16. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

17. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného

orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

19. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy a práv zaručených v čl. 3, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) a čl. 14 dohovoru, a porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 4 ústavy postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 129/16/3300 a jej prípisom z 21. júna 2016 a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 125/16/1000 a jej prípisom z 25. novembra 2016, keď tieto orgány verejnej moci nenapravili nesprávne postupy a rozhodnutia ústavu v konaní o disciplinárnom previnení sťažovateľa.

20. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

21. Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

22. Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

23. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

24. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

25. Podľa čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

26. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

27. Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;...

28. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Kn 129/16/3300 a jej prípisom z 21. júna 2016

29. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť (podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

30. Zmyslom a účelom tohto princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. To znamená, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno ústavnému súdu podať spravidla iba vtedy, ak sťažovateľ ešte pred jej podaním vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. V opačnom prípade je sťažnosť neprípustná.

31. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

32. Ako z obsahu sťažnosti vyplýva, sťažovateľ podal proti napadnutému prípisu krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 129/16/3300-21 z 21. júna 2016 jemu dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý generálna prokuratúra vyhodnotila ako opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) a vybavila ho prípisom č. k. IV/2 Gn 125/16/1000-10 z 25. novembra 2016.

33. Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre zdôraznil, že podnet, ako aj opakovaný podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre považuje za účinný prostriedok ochrany základných práv (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05). Podnet, ako aj opakovaný podnet totiž zakladá povinnosť prokurátora a následne nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

34. Aplikujúc princíp subsidiarity na prerokúvanú vec sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemá právomoc preskúmavať prípis krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 129/16/3300-21 z 21. júna 2016 a postup, ktorý mu predchádzal, keďže ich preskúmanie podliehalo prieskumnej právomoci generálnej prokuratúry na základe

opakovaného podnetu. Z toho dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 125/16/1000 a jej prípisom z 25. novembra 2016

35. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, resp. iné orgány verejnej moci, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

36. Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra. Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06), t. j. za porušenie základného práva na inú právnu ochranu nemožno považovať samu osebe skutočnosť, že prokuratúra podnetu, resp. opakovanému podnetu nevyhoví podľa predstáv jeho pisateľa (napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06 atď.).

37. Zákonnou a ústavnou povinnosťou generálnej prokuratúry bolo na opakovaný podnet sťažovateľa riadne reagovať a zistiť, či namietaným postupom podriadenej prokuratúry a ústavu boli dodržané ustanovenia relevantnej právnej normy.

38. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pristúpil k preskúmaniu prípisu generálnej prokuratúry č. k. IV/2 Gn 125/16/1000-10 z 25. novembra 2016, v ktorom okrem iného uviedla:

„Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne Vás listom z 21. júna 2016, sp. zn. 3 Kn 129/16/3300-21, upovedomil o spôsobe vybavenia podnetu i jeho doplnení, ktorý vyhodnotil ako nedôvodný. Pred samotným vypracovaním upovedomenia preskúmal na vec sa vzťahujúci spisový materiál predložený Ústavom na výkon trestu odňatia slobody a Ústavom na výkon väzby [REDAKOVANÉ], disciplinárny spis 124947-1/2016-DT týkajúci sa disciplinárneho konania odsúdeného [REDAKOVANÉ], a to pre skutok odosielania korešpondencie so známkou, ktorú nadobudol v rozpore so zákonom. Veľmi podrobným a dostatočným spôsobom sa vysporiadal s argumentáciou nachádzajúcou sa v podnete a v jeho doplneniach, s jeho závermi sa v plnom rozsahu stotožňujem a na tieto zároveň poukazujem.

Námietky nachádzajúce sa v opakovanom podnete sú v podstate totožné s predchádzajúcimi námietkami. V súvislosti s disciplinárnym konaním vedeným proti odsúdenému [REDAKOVANÉ] je potrebné uviesť, že terajšia právna úprava výkonu trestu odňatia slobody podľa zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neumožňuje zastupovanie odsúdeného v rámci disciplinárneho konania a v tomto smere nebola zistená žiadna skutočnosť potvrdzujúca jej rozpor s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohovormi. Taktiež uvádzam, že disciplinárne konanie je osobitným konaním, na ktoré nie je možné aplikovať zákon o správnom konaní a disciplinárne rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní nie je rozhodnutím orgánu verejnej správy. Vzhľadom na uvedené mám za to, že v disciplinárnom konaní vo vzťahu k odsúdenému [REDAKOVANÉ] nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na obhajobu. Prokurátor krajskej prokuratúry pri vybavovaní veci postupoval aj v kontexte § 97n ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v ktorom je uvedené, že rozhodnutie o uložení disciplinárnej

odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom; to neplatí, ak ide o rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu za konanie odsúdeného, ktoré má znaky priestupku.

Postup prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne vybavujúceho podnet z 11. mája 2016 i jeho doplnenia podaniami zo 14. mája 2016 a z 30. mája 2016 bol dôvodný a vecne správny, nezistil som žiadne porušenie zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, na ktoré by bolo potrebné reagovať prokurátorským opatrením, a preto opakovaný podnet zo 16. augusta 2016 odkladám ako nedôvodný.“

39. Pretože sa generálna prokuratúra stotožnila so závermi krajskej prokuratúry a poukázala na ne, ústavný súd považoval za potrebné na tomto mieste relevantnú časť prípisu krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 129/16/3300-21 z 21. júna 2016 citovať:

„Preskúmaním disciplinárneho spisu č. 124947-1/2016-DT, v ktorom bolo realizované disciplinárne konanie proti ods. [REDAKOVANÉ] pre skutok týkajúci odosielania korešpondencie s nalepenou známku, ktorú nadobudol v rozpore so zákonom o výkone trestu odňatia slobody nebolo zistená žiadna skutočnosť, že by došlo k porušeniu procesných práv ods. [REDAKOVANÉ], ktoré sú mu priznané podľa § 97 a nasl. zákona č. 475/2008 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Vo veci správne konal z hľadiska vecnej a miestnej príslušnosti Ústav [REDAKOVANÉ] pričom účastníkom konania bol odsúdený [REDAKOVANÉ]. Tento bol riadne oboznámený so skutkom, ktorý sa mu kládol za vinu a bolo mu umožnené sa k tomu vyjadriť a to priamo do zápisnice o výpovedi obvineného z disciplinárneho previnenia a zároveň súčasťou disciplinárneho spisu sú aj písomné vyjadrenia odsúdeného [REDAKOVANÉ]. Tomuto odsúdenému bolo zároveň umožnené navrhovať dôkazy, pričom tieto dôkazy vo forme listinných dôkazov sú súčasťou disciplinárneho spisu.

Pokiaľ ide o rozsah dokazovania tento bol náležite realizovaný, nakoľko okrem ods.

[REDAKOVANÉ] boli vypočutí ďalší svedkovia a boli zabezpečené listinné dôkazy.

Rovnako som preskúmal aj rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu zo dňa 05. 04. 2016 a rozhodnutie o odvolaní zo dňa 22. 04. 2016. Tieto rozhodnutia boli vystavené v súlade so zákonom a riadne odôvodnené tak, ako to ustanovuje § 97i zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Obe predmetné rozhodnutia boli doručené účastníkovi konania odsúdenému [REDAKOVANÉ].

Z obsahu podnetu [REDAKOVANÉ] vyplýva že v predmetnej veci malo dôjsť k porušeniu práva na zastupovanie odsúdeného v disciplinárnom konaní. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody neumožňuje zastupovanie odsúdeného v disciplinárnom konaní. Disciplinárne konanie voči odsúdenému je osobitnou formou, v ktorom nie je možné vôbec (ani subsidiárne) aplikovať zákon o správnom konaní (§ 97a ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 6 Sžo/53/2011 z 20. 03. 2012, ktorým bolo potvrdené uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 S/5394/2010-57 z 22. 09. 2011, v zmysle ktorého rozhodnutie ústavu na výkon trestu odňatia slobody nemožno považovať za rozhodnutie orgánu verejnej správy v zmysle § 244 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku, Ústav na výkon trestu koná a rozhoduje o uložení disciplinárneho trestu v zmysle ustanovení zákona o výkone trestu odňatia slobody, nie ako orgán verejnej správy.

S poukazom na vyššie uvedené mám za to, že postup príslušníkov ZVJS v Ústave [REDAKOVANÉ] ktorý nepriznali ods. [REDAKOVANÉ] právo na zastupovanie v disciplinárnom konaní je opodstatnený, takýto postup je aj v súlade s čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pretože podmienky priznania práva na právnu pomoc odkazujú na zákonnú úpravu. Ak táto neexistuje, nie je možné ju priznať. Obdobne je obmedzené aj právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy, nakoľko v zmysle § 97n ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je preskúmateľné súdom s výnimkou, ak ide o rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu na konanie odsúdeného, ktoré má znaky priestupku.

Keďže v zmysle platnej právnej úpravy odsúdenému [REDAKOVANÉ] nevzniklo právo na zastupovanie advokátkou [REDAKOVANÉ] v disciplinárnom konaní, preto ani Ústav [REDAKOVANÉ] nebol povinný tejto advokátke poskytnúť súčinnosť tak, ako to oznámil v prípise sp. zn. 124947-1/2016-DT z 15. 04. 2016.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania ods. [REDAKOVANÉ] spočívajúcom v odoslaní korešpondencie s nalepenou známku, ktorú nadobudol v rozpore so zákonom o výkone trestu odňatia slobody, toto vykazuje znaky disciplinárneho previnenia podľa § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Konaním odsúdeného [REDAKOVANÉ] došlo k porušeniu § 39 písm. a) a písm. c) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o uloženie sankcie za

spáchané disciplinárne previnenie - pokarhanie, uloženie tejto sankcie je v súlade s § 52 ods. 3 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody.

Zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v § 39 písm. a) stanovuje, že odsúdený, teda aj [REDAKOVANÉ] je povinný plniť povinnosti uložené týmto zákonom a Ústavným poriadkom.

Ústavný poriadok pre odsúdených v Ústave [REDAKOVANÉ] v § 19 ods. 1 písm. d) uvádza, že vec osobnej potreby môže užívať výhradne odsúdený, ktorý si ju obstaral podľa zákona. Odsúdený nemôže veci osobnej potreby darovať alebo predať inému odsúdenému, vymieňať si s iným odsúdeným a od iného odsúdeného vec osobnej potreby prijať do užívania...

V zmysle § 25 ods. 1 a ods. 10 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody má odsúdený právo prijímať a na vlastné náklady odosielať písomné správy v listinnej podobe bez obmedzenia. Okrem korešpondencie môže odsúdený poistenou zásielkou prijímať poštové známky.

V rámci výkonu trestu odsúdeným [REDAKOVANÉ] bolo zistené že tento odsúdený na korešpondenciu na odosielanie nalepil známku s jeho podobizňou, ktorú nadobudol v rozpore s § 25 ods. 10 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a v rozpore s § 19 ods. 1 Ústavného poriadku pre odsúdených v Ústave [REDAKOVANÉ]. Bolo zistené, že predmetnú poštovú známku s podobizňou odsúdeného [REDAKOVANÉ] nie je možné zakúpiť v predajni Ústavu a túto neobdržal od žiadnej inej osoby, ktorá by mu túto známku zasielala do Ústavu [REDAKOVANÉ] poistenou zásielkou ako ceninu.

V rámci disciplinárneho konania bola preverená obrana odsúdeného [REDAKOVANÉ], ktorá poukazovala na to, že personifikované známky s podobizňou [REDAKOVANÉ] si mala dať vyrobiť [REDAKOVANÉ] a ona ich mala odsúdenému zaslať vo forme vianočného darčeka v roku 2015.

V tomto smere bolo rámci disciplinárneho konania zabezpečená správa zo Slovenskej pošty a.s. POFIS zo dňa 18. 04. 2016, z ktorej vyplynulo, že vo vzťahu k pani [REDAKOVANÉ] neevidujú žiadnu objednávku na poštové známky s personalizovaným kupónom. Z evidenčnej karty korešpondencie odsúdeného [REDAKOVANÉ] vyplynulo, že odsúdený [REDAKOVANÉ] prijal v roku 2015 päť poistených poštových zásielok a 2 balíky s osobnou potrebou, avšak ani jedna zásielka a ani balík nebol zaslaný od p. [REDAKOVANÉ].

Rovnako odsúdený [REDAKOVANÉ] v období od 01. 01. 2016 do 07. 03. 2016 neprijal žiadnu poistenú poštovú zásielku a ani balík od p. [REDAKOVANÉ].

V rámci disciplinárneho konania bolo zistené, že odsúdený [REDACTED] prijal poistenou zásielku korešpondenciu od [REDACTED] dňa 18. 11. 2015, avšak výpoveďou svedka npor. [REDACTED] bolo zistené, že v tejto zásielke sa žiadne poštové známky s personalizovaným kupónom nenachádzali.

S poukazom na dané zistenia, orgány rozhodujúce v disciplinárnom konaní správne dospeli k záveru, že [REDACTED] a [REDACTED] nemohli zaslať odsúdenému korešpondenciu s personalizovanými známkami s portrétom odsúdeného [REDACTED] poistenou zásielkou. Odsúdený [REDACTED] tak tieto známky nemohol nadobudnúť v súlade so zákonom č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že personalizovaná známka je ceninou, vyplýva to z obchodných podmienok Slovenskej pošty k známkam s personalizovaným kupónom bod 1.1., a preto nie je možné personalizovanú známku označiť za fotografiu. Keďže ide o známku túto je možné prijímať odsúdeným výlučne cestou poistenej zásielky tak, ako to ustanovuje § 25 ods. 10 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody.

Ku skutočnostiam kto zasielal zásielku odsúdenému [REDACTED], ktorú prijal dňa 18. 11. 2015 bolo zistené, že odsúdený [REDACTED] podpisom potvrdil, že zásielka bola od [REDACTED] a nie od [REDACTED]. V tejto súvislosti nie je podstatná údajná existencia podacie listka, ktorá mala potvrdzovať, že zásielku odosielala [REDACTED]. Slovenská pošta totiž nekontroluje osobu, ktorá zásielku na pošte fyzicky podáva, či je totožná s označením osoby na obálke zásielky. Zásielka od pani [REDACTED] mohla fyzicky odoslať pani [REDACTED]. Skutočnosť že npor. [REDACTED] zistil porušenie zákona zo strany odsúdeného [REDACTED], nie je dôvodom na jeho vylúčenie z veci pre zaujatosť. Na základe toho výpoveď tohto príslušníka ZVJS bola správne zabezpečená v rámci disciplinárneho konania.

Pokiaľ ide o nespístupenie informácií Ústavom [REDACTED] vyjadrené v rozhodnutí sp. zn. ÚVTOS a ÚVV-inf.-50/11-2016 z 24. 03. 2016 v tomto smere nezákonnosť zistená nebola. Ústav [REDACTED] informácie o prijatí poistených zásielok s poštovými známkami odsúdeným [REDACTED], v akej hodnote a ktoré dni za rok 2015, dátum, adresa odosielateľa, neevidoval, a preto žiadosť odsúdeného [REDACTED] bola odmietnutá.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti som v postupe príslušníkov ZVJS z Ústavu [REDACTED] nezákonnosť nezistil, a preto nie je dôvod, aby z úrovne tunajšej prokuratúry boli využité oprávnenia smerujúce k zrušeniu rozhodnutí vydaných v rámci disciplinárneho

konania č. 124947-1/2016-DT realizovaných Ústavom [redacted] proti odsúdenému [redacted] [redacted]. Z tohto dôvodu podnet odsúdeného [redacted], zastúpeného [redacted] [redacted] ako nedôvodný odkladám.“

40. V nadväznosti na námietky sťažovateľa ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou v prvom rade konštatuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory iných orgánov verejnej moci, ktoré ich pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či náležite zistili skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo svojich zistení vyvodili. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

41. Po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa a namietaného prípisu generálnej prokuratúry (v spojení s prípisom krajskej prokuratúry) je ústavný súd toho názoru, že generálna prokuratúra sa (opakovaným) podnetom sťažovateľa v napadnutom konaní náležite zaoberala a o spôsobe preskúmania riadne sťažovateľa aj vyrozumela. Generálna prokuratúra postupovala pri vybavovaní ďalšieho opakovaného podnetu sťažovateľa ústavne konformným spôsobom, keď ho vybavila namietaným prípisom. Prípis generálnej prokuratúry považuje ústavný súd za zákonný a dostatočne odôvodnený.

42. Orgány prokuratúry (generálna prokuratúra v spojení s krajskou prokuratúrou) z hľadiska dodržania požiadaviek zákonnosti preskúmaných rozhodnutí ústavu akceptovali skutkový stav tak, ako ho zistil ústav, a jeho zistenie považovali za dostatočné pre rozhodnutie vo veci. Zopakovali, aké dôkazy z ktorých dôkazných prostriedkov vyplývali a ako na ich bolo potrebné nazerať. Rovnako posúdili správnosť právnej kvalifikácie skutku, ktorého sa mal sťažovateľ dopustiť, a aj v tejto otázke sa zhodli s názorom ústavu, že ním došlo k naplneniu znakov disciplinárneho previnenia. Všetky prijaté závery pritom opreli o konkrétne ustanovenia dotknutých právnych predpisov, ktoré sa na vec sťažovateľa vzťahovali a ktorými sa konanie riadilo. Neopomenuli ani otázku namietaného odopretia právneho zastúpenia sťažovateľa v disciplinárnom konaní, ktoré tak

krajská, ako aj generálna prokuratúra nepovažovali za zásah do základného práva sťažovateľa na právnu pomoc v zmysle ako ho má na mysli ustanovenie čl. 47 ods. 2 ústavy. Generálna prokuratúra v spojení s prípisom krajskej prokuratúry teda reagovala na všetky relevantné otázky predostreté sťažovateľom v podnete a opakovanom podnete. Pokiaľ argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotila v súlade s jeho predstavou, nie je to relevantný dôvod pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Postup generálnej prokuratúry tak nemožno považovať za neodôvodnený ani za svojvoľný. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd zastáva názor, že generálna prokuratúra opakovaný podnet sťažovateľa vybavila ústavne akceptovateľným spôsobom, keď ho z dôvodu nezistenia nezákonného postupu ústavu ako nedôvodný odložila. V takom prípade ústavný súd nie je povolaný zasahovať do autonómneho rozhodovania a konania generálnej prokuratúry.

43. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené len dodáva, že na odôvodnenie napadnutého prípisu generálnej prokuratúry nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry ESLP) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (m. m. IV. ÚS 534/2012).

44. Na základe uvedeného a rešpektujúc zároveň limity oprávnenia ústavného súdu zasahovať do činnosti orgánov prokuratúry dospel ústavný súd k záveru, že postup generálnej prokuratúry v okolnostiach danej veci nesignalizuje, že by napadnutým upovedomením (prípisom) č. k. IV/2 Gn 125/16/1000-10 a jej prípisom z 25. novembra 2016 došlo k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy takým spôsobom, aby to vyžadovalo zásah ústavného súdu vyslovením jeho porušenia. Ústavný súd preto sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

45. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na to, že čl. 1 ods. 1 ústavy patrí medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky vyjadrujúce princíp právneho štátu. Tieto základné, resp. všeobecné pravidlá a zásady nemajú charakter samostatne

uplatňovaného práva. Ich porušenie možno namietat' len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou), čo sťažovateľ v tomto prípade aj urobil, keď porušenie tohto článku ústavy videl v spojení s namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru). Keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom generálnej prokuratúry v napadnutom konaní a jej prípisom z 25. novembra 2016, nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto základného interpretačného, resp. aplikačného pravidla. Sťažnosť sťažovateľa preto aj v tejto časti ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených v čl. 16 ods. 2 a čl. 47 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 3 dohovoru postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 125/16/1000 a jej prípisom z 25. novembra 2016

46. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o porušení základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 47 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy nemohlo dôjsť v takomto prípade ani k porušeniu ostatných sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

47. Nad rámec uvedeného k námietke sťažovateľa o porušení jeho základného práva zaručeného v čl. 47 ods. 2 ústavy v disciplinárnom konaní vedeného ústavom ústavný súd poznamenáva, že hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 ústavy (súdy, iné štátne orgány, orgány verejnej správy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkovi, v danom prípade sťažovateľovi, aby v konaní pred nimi využíval právnu pomoc (pozri II. ÚS 60/08 zo 7. februára 2008, na ktorý sťažovateľ takisto pri svojej argumentácii poukázal).

48. Pri rozhodovaní o individuálnej ochrane základných práv a slobôd na základe sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd okrem iného prihliada ja na konkrétne okolnosti danej veci.

49. Z príloh, ktoré sťažovateľ k svojej sťažnosti priložil, vyplýva, že ústavu bolo 18. marca 2016 doručené „plnomocenstvo“ podpísané 17. marca 2016 sťažovateľom a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „advokátka“). Sťažovateľ týmto udelil „oprávnenie“ pre advokátku [REDAKOVANÉ], aby ho „vo veci disciplinárneho konania začatého dňa 14. 03. 2016 [REDAKOVANÉ] vo veci známky“ zastupovala pri vykonávaní všetkých úkonov v súvislosti s vecou a okrem iných aj aby „požadovala vyhotovenie... odpisov a fotokópií“ spisov a zastupovala ho v konaní „pred súdmi, notármi... orgánmi štátnej správy a samosprávy“. V závere textu „plnomocenstva“ je uvedené, že „Splnomocnenec je oprávnený ku všetkým právnym úkonom podľa Trestného poriadku, Občianskeho súdneho poriadku, Správneho poriadku, Zákona o sťažnostiach, Exekučného poriadku a Zákona o Ústavnom súde.“.

50. Na základe uvedeného „plnomocenstva“ sa advokátka podaním z 8. apríla 2016 označeným ako „Výzva na poskytnutie súčinnosti v disciplinárnom konaní“ domáhala v konaní vedenom ústavom poskytnutia súčinnosti, a to takto:

„Pri ukladaní disciplinárnych trestov za disciplinárne previnenia odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody rozhodujú príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže v postavení správneho orgánu na základe zákona o výkone trestu odňatia slobody, t. j. na základe administratívnoprávnych noriem... Mám za to, že disciplinárne konanie nie je trestným konaním v zmysle Trestného poriadku a ústav má postavenie len spravujúceho štátneho orgánu, plniaceho úlohy súvisiace s výkonom trestu odňatia slobody, ktorý už bol odsúdenému súdom právoplatne uložený.

Zákon o výkone trestu odňatia slobody výslovne neupravuje niektoré právne inštitúty, napr. spôsob doručovania v prípade právneho zastúpenia odsúdeného v disciplinárnom konaní. Mám za to, že štátny orgán v takomto prípade nie je oprávnený konať arbitrárne podľa vlastného uváženia, ale je povinný postupovať podľa princípov administratívneho práva, ktoré sú uvedené v Správnom poriadku. Podľa ust. § 25 ods. (5) Správneho poriadku

ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, písomnosť určená do vlastných rúk sa doručuje iba tomuto zástupcovi...

Týmto si Vás dovoľujem požiadať o doručenie podkladov, na základe ktorých ústav voči môjmu klientovi začal disciplinárne konanie a zároveň všetkých ostatných písomností, na vec sa vzťahujúcich.“

51. Na uvedené podanie advokátky ústav reagoval prípisom z 15. apríla 2016, v ktorom uviedol, že zákon o výkone trestu „v § 97a ods. 2 uvádza, že na takéto konanie sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, rozhodnutie ústavu na výkon trestu odňatia slobody teda nemožno považovať za rozhodnutie orgánu verejnej správy. Účastníkom konania vo veci disciplinárneho previnenia je podľa § 97c zákona odsúdený, ktorý dal svojim správaním podnet na začatie konania. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ] Vám preto v tejto veci nebude poskytovať žiadnu súčinnosť.“.

52. Z uvedeného je zrejmé, že to, čo sťažovateľ považoval za odopretie mu právnej pomoci ústavom v disciplinárnom konaní, bola reakcia ústavu, ktorou odmietol poskytnutie súčinnosti v podobe zaslania podkladov a písomnosti týkajúcich sa jeho danej veci advokátke s poukazom na konkrétne zákonné ustanovenie, ktoré v disciplinárnom konaní podľa zákona o výkone trestu vylučuje postup podľa toho právneho predpisu [zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov], na základe ktorého sa advokátka súčinnosti domáhala.

53. Navyše, z rozhodnutia ústavu z 22. apríla 2016, ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu o uložení mu disciplinárneho trestu z 5. apríla 2016, vyplýva, že ústav podanie z 18. marca 2016, ktoré mu zaslala advokátka na obranu sťažovateľa v tomto konaní, neignoroval. Ústav o odvolaní sťažovateľa rozhodol rozhodnutím, z obsahu ktorého vyplýva, že pri preskúmaní veci v odvolacom konaní bral do úvahy aj podanie sťažovateľa doručené prostredníctvom advokátky.

54. S prihliadnutím na tieto konkrétne okolnosti danej veci ústavný súd nehodnotí postup ústavu ako taký, ktorý by neprimerane ústavnej a právnej úprave zasiahol do práva

sťažovateľa na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy. Napokon ani argumentácia sťažovateľa nebola dostatočne spôsobilá nepreukázať, že by mu ústav ako účastníkovi bránil v konaní pred ním využívať právnu pomoc.

55. Uvedené signalizuje zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti v tejto časti, čo by bolo dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 4 ústavy postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 125/16/1000 a jej prípisom z 25. novembra 2016

56. Namietané porušenie ustanovenia čl. 12 ods. 4 ústavy patrí medzi základné ustanovenia, resp. všeobecné ustanovenia, nepredstavuje základné práva a slobody upravené ústavou, ale je všeobecne uznávaným a záväzným princípom (zásadou) právneho štátu určujúcim právny základ činnosti orgánov verejnej moci, resp. ústavným direktívom tvorby interpretácie a aplikácie právneho poriadku štátu, ktoré nie je možné samostatne aplikovať, a teda ani namietat' jeho porušenie v konaniach o porušení individuálneho základného práva alebo slobody fyzickej alebo právnickej osoby prostredníctvom a na základe sťažnosti pred ústavným súdom. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

K namietanému porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) a čl. 14 dohovoru postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV/2 Gn 125/16/1000 a jej prípisom z 25. novembra 2016

57. Kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o „*občianskych právach alebo záväzkoch*“, prípadne o „*oprávnenosti trestného obvinenia*“. Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako tak ani

povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide (IV. ÚS 241/07, III. ÚS 156/2012).

58. Sťažovateľ vo vzťahu k aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru a prostredníctvom neho aj ustanovenia čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru na jeho prípad argumentuje judikatúrou ESĽP, a to kauzou Ezeh a Connors proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok, 9. októbra 2003, č. 39665/98 a 40086/98, z ktorého má vo vzťahu k právu „*väzňov na právne zastúpenie v disciplinárnom konaní*“ vyplývať, „*že väzni nesmú byť pozbavení ochrany poskytovanej Článkom 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd*“. Správne však sťažovateľ dodáva, že na «*na skutkové okolnosti prípadu je potrebné aplikovať kritériá, stanovené v prípade Engel a ďalší proti Holandsku z roku 1976 za účelom určenia hranice medzi „trestnou“ a „disciplinárnou“ oblasťou.*», ktorými sú, tak ako to uvádza sťažovateľ, „*kvalifikácia deliktu vo vnútroštátnom práve, ktorá má výlučne formálny význam a podkladom pre hodnotenie skutku je samotná jeho povaha. Druhým klasifikačným kritériom je povaha obvinenia, kde sa vyžaduje vysporiadanie s otázkou, či právna norma je adresovaná všetkým alebo len určitej skupine ľudí a či účel sankcie, ktorá sa ukladá, je preventívno-represívny alebo reparačný.*“. Od kvalifikovaného naplnenia uvedených kritérií v konkrétnom prípade podľa judikatúry ESĽP závisí aplikovateľnosť čl. 6 dohovoru aj na disciplinárne konanie voči väzňom a v tejto súvislosti aj právo na ich právne zastúpenie ako účastníkov v takomto konaní. Inak povedané, ide o špecifikáciu kritérií, na základe ktorých sa určuje, či dané obvinenie disciplinárnej povahy je možné považovať za trestné obvinenie v zmysle čl. 6 dohovoru.

59. Ústavný súd hodnotí, že vo veci sťažovateľa nešlo podľa platnej právnej úpravy o typický trestný čin, ale o disciplinárne previnenie, ktoré je navyše adresované iba určitej skupine osôb so špecifickým postavením – odsúdeným na výkon trestu odňatia slobody. Iné osoby (osoby na slobode) sa takéhoto previnenia s následkami disciplinárneho konania v podstate ani nemôžu dopustiť. Samotná povaha previnenia sťažovateľa spočívala v tom, že ako odsúdený na výkon trestu odňatia slobody (väzeň) mal konať – porušiť alebo opomenúť plniť si povinnosti uložené zákonom o výkone trestu odňatia slobody, resp. ústavným poriadkom ústavu, teda bol „obvinený“ z konania porušujúceho právne normy upravujúce spôsob výkonu trestu odňatia slobody, práva a povinnosti odsúdených

a dozor a kontrolu nad výkonom trestu (§ 1 zákona o výkone trestu), na čo sa v zásade vzťahuje právo „disciplinárne“, nie „trestné“.

60. Pokiaľ ide o stupeň závažnosti sankcie, ktorá sťažovateľovi hrozila, je potrebné ju vyhodnotiť ako takú, ktorá mu svojou povahou nemohla spôsobiť podstatnú ujmu.

61. Podľa § 52 ods. 3 zákona o výkone trestu za disciplinárne previnenie možno odsúdenému uložiť tieto disciplinárne tresty:

- a) pokarhanie,
- b) zákaz telefonického volania až na dobu troch mesiacov,
- c) zákaz najviac dvoch nákupov potravín, vecí osobnej potreby a iných vecí okrem základných a ďalších potrieb osobnej hygieny a základných potrieb na korešpondenciu,
- d) zákaz používania vlastného televízneho prijímača alebo rádioprijímača až na dva mesiace,
- e) umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase až na dobu 20 dní,
- f) celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu až na dobu 14 dní,
- g) umiestnenie do samoväzby až na dobu 14 dní,
- h) prepadnutie vecí.

62. Aj keď zákon o výkone trestu nestanovuje, ktorý konkrétny disciplinárny trest možno za ten-ktorý disciplinárny prečin uložiť, podľa názoru ústavného súdu sťažovateľovi ani jeden z hroziacich mu disciplinárnych trestov nepredstavoval takú kvalifikovanú ujmu, ktorá by svojou kvalitou umožňovala pripustiť možnosť profitovania sťažovateľa z ustanovení čl. 6 dohovoru. Je evidentné, že sťažovateľ sa dopustil menej závažného disciplinárneho previnenia, za ktoré § 53 ods. 1 zákona o výkone trestu pripúšťa ako sankciu uložiť pokarhanie. Aj to svedčí o nedosiahnutí rozmeru potrebného na aplikovateľnosť čl. 6 dohovoru vo veci sťažovateľa.

63. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v danom konaní sa nerozhodovalo o trestnom obvinení sťažovateľa v zmysle ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto tento článok dohovoru nebolo možné považovať za aplikovateľný. Sťažnosť sťažovateľa je teda nezlučiteľná racione materiae s čl. 6 ods. 1 dohovoru [a teda ani s čl. 6

ods. 3 písm. c) dohovoru], a preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

64. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017